TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı : 20749
Tarih : 22.10.2026

51739

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın ***İçişleri Bakanı Mustafa Çiftçi*** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM iç tüzüğünün 96 ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim 21.10.2026.

Nevroz UYSAL ASLAN

Şırnak Milletvekili

Son dönemde okullarda meydana gelen şiddet olayları, çocukların ve eğitim emekçilerinin yaşam hakkı ile güvenli eğitim hakkını ülke gündemine taşımıştır. Yaşanan olayların ardından Bakanlığınızın okul güvenliğine ilişkin uygulamalarında polis ve jandarma görevlendirmeleri, kamera sistemleri, kolluk denetimleri ve okulların risk derecelerine göre sınıflandırılması öne çıkmıştır.

Nitekim Bakanlığınızın 24 Nisan 2026 tarihli "Okul ve Çevresi Güvenlik Tedbirleri" konulu genelgesiyle 81 ilde okulların risk derecelerine göre sınıflandırılması, öncelik derecesi yüksek okullara sabit okul kolluk görevlisi, diğer okullara güvenli eğitim koordinasyon görevlisi görevlendirilmesi, okul giriş ve çıkışlarında kolluk görünürlüğünün artırılması, okul içini ve çevresini gören kamera sistemlerinin kurulması ve giriş-çıkışların kontrollü hâle getirilmesi kararlaştırılmıştır.

22 Eylül 2026 tarihinde yaptığınız açıklamada, okulların güvenlik risklerine göre dört ayrı derecede sınıflandırıldığını, birinci ve ikinci derece riskli okullarda kolluk görevlilerinin bulunduğunu belirttiniz. Ayrıca Manisa'da silahlı saldırının gerçekleştiği okulun birinci derece risk grubunda yer aldığını ve okulda bir bekçinin görev yaptığını açıkladınız.

Şırnak'ta da 2026-2027 eğitim öğretim yılının başlamasıyla birlikte okul güvenliği kapsamında farklı personel görevlendirmeleri gerçekleştirilmiştir. Şırnak İl Millî Eğitim Müdürlüğü bünyesinde İŞKUR'un Toplum Yararına Programı (TYP) kapsamında 319 kişilik personel kontenjanı açılmıştır. Söz konusu kontenjanın 68'i Şırnak merkeze, 68'i Cizre'ye, 68'i Silopi'ye, 50'si İdil'e, 25'i Uludere'ye, 20'si Beytüşşebap'a ve 20'si Güçlükonak'a ayrılmıştır.

2 Eylül 2026 tarihinde Uludere'de okul güvenliği amacıyla görevlendirilecek 25 kişinin kura sonucunda belirlendiği ve göreve başlayabilmeleri için özel güvenlik kimlik kartı şartı arandığı

kamuoyuna yansımıştır. Söz konusu personelin okul giriş ve çıkışlarında, bahçelerde gözetim ve yönlendirme faaliyetlerinde bulunacağı belirtilmiştir. 14 Eylül 2026 tarihinde ise Beytüşşebap İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü tarafından TYP kapsamında okul bahçe görevlisi alımında özel güvenlik sertifikası şartı arandığı duyurulmuştur.

Şırnak'ta bazı okullarda İŞKUR üzerinden istihdam edilen personel görev yaparken, bazı okullarda polis ve jandarma personelinin görevlendirildiğine ilişkin bilgiler bulunmaktadır. Silahlı kolluk personelinin okul binalarında, bahçelerinde ve öğrencilerin ortak kullanım alanlarından biri olan kantinlerde bulunduğu yönünde de bilgiler tarafımıza ulaşmıştır. Bakanlığınızın sorumluluğundaki kolluk personelinin hangi okullara, hangi görev tanımıyla, hangi yetki sınırları içerisinde ve hangi güvenlik değerlendirmeleri sonucunda görevlendirildiği; okul içindeki faaliyetlerinin ve silah taşıma koşullarının nasıl düzenlendiği kamuoyuna açıklanmış değildir. İŞKUR aracılığıyla görevlendirilen personel ile polis, jandarma ve uzman çavuşların görev ve yetki sınırlarının farklılığı, okul güvenliği kapsamında yürütülen uygulamaların ve kurumlar arası koordinasyonun niteliğini de gündeme getirmektedir.

Okul güvenliğinin kolluk tedbirleri üzerinden yürütülmesi, çocukların ve eğitim emekçilerinin doğrudan müdahalelere ve hak ihlallerine maruz kalması riskini de beraberinde getirmektedir. Nitekim Eğitim Sen Şırnak Şubesinin 17 Ekim 2026 tarihli açıklamasına göre, İdil'de bir okul müdürü, öğrencilerin okuldan dağıldığı sırada, eşi ve çocuğunun gözü önünde, okul güvenliği için görevlendirilen kolluk personelinin çağırdığı ekipler tarafından darbedilerek gözaltına alınmıştır. Bu olayla ilgili Bakanlığınızın sorumluluğundaki kolluk personelinin görev ve yetki sınırları, müdahalenin hukuki dayanağı ve denetimi bakımından doğrudan sorular doğurmaktadır.

Ayrıca belirtmek gerekir ki Şırnak, uzun yıllar süren çatışmalı süreçlerin, zorunlu göçün, güvenlikçi politikaların ve militarizasyonun toplumsal sonuçlarının yaşandığı bir kenttir. Çocukların gündelik yaşamında silahın ve üniformanın görünürlüğünü artıran uygulamalar, bu tarihsel ve toplumsal gerçeklikten bağımsız ele alınamaz. Çocukların eğitim gördükleri, oyun oynadıkları ve sosyalleştikleri alanlarda silahlı personelle sürekli karşılaşmaları; korku ve kaygının derinleşmesi, silahın olağanlaştırılması, çocukların silaha özendirilmesi ve şiddetin normalleşmesi risklerini beraberinde getirmektedir. Bakanlığınızın okul güvenliği kapsamında aldığı kolluk tedbirlerinin çocuklar üzerindeki bu olası etkileri, güvenliğin yalnızca personel sayısı ve fiziki denetim üzerinden ele alınmasının sınırlarını da ortaya koymaktadır.

Okullarda yaşanan şiddet, yalnızca fiziki güvenlik eksiklikleriyle açıklanamaz. Derinleşen yoksulluk, eğitimde eşitsizlik, ayrımcılık, toplumsal kutuplaşma, savaş ve çatışma kültürü ile çocukların psikososyal ihtiyaçlarının karşılanmaması, şiddeti besleyen yapısal sorunlardır. Çocukların korunması için okullardaki psikolojik danışman, psikolog ve sosyal hizmet uzmanı eksikliklerinin giderilmesi, akran arabuluculuğu ve onarıcı adalet mekanizmalarının geliştirilmesi, çocukların okul yaşamına ilişkin kararlara katılımının sağlanması kamusal sorumluluğun parçasıdır. Bakanlığınızın sorumluluğundaki okul güvenliği tedbirlerinin de bu

koruyucu ve önleyici yaklaşımlarla uyumlu yürütülmesi, kolluk görevlendirmelerinin çocukların eğitim yaşamı üzerindeki etkilerinin gözetilmesi gerekmektedir.

Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'nin 3'üncü, 12'nci ve 19'uncu maddeleri; çocuğun üstün yararını, katılım hakkını ve her türlü şiddetten korunmasını güvence altına almaktadır. Okulların güvenliğini sağlamak, çocukları sürekli kolluk gözetimi altında tutmak veya eğitim ortamlarını silahlı personelin gündelik varlığıyla şekillendirmek anlamına gelemez. Bakanlığınızın okul güvenliğine ilişkin uygulamalarında da çocukların üstün yararının, fiziksel ve psikolojik bütünlüğünün, şiddetten korunma hakkının esas alınması gerekmektedir. Çocukların kendilerini güvende hissedebilecekleri ortamlar; şiddetsiz iletişim, eşitlik, demokratik katılım, barış ve birlikte yaşam kültürünün güçlendirilmesiyle oluşturulabilir. Çocukların silahların gölgesinde değil, özgürlüklerinin ve üstün yararlarının esas alındığı demokratik okullarda eğitim görmesi temel bir haktır.

Bu bağlamda;

1. Şırnak il merkezi ve ilçelerinde 2026-2027 eğitim öğretim yılı itibarıyla kaç okulda polis, jandarma, uzman çavuş, bekçi ve diğer kolluk personeli görevlendirilmiştir? Bu personelin bağlı bulunduğu birimlere, görev statülerine ve okullara göre sayısal dağılımı nedir? Kaç personel okul içinde sabit, kaçı okul çevresinde, kaçı giriş-çıkış saatlerinde veya devriye kapsamında görev yapmaktadır?
2. Bakanlığınızın 24 Nisan 2026 tarihli genelgesi kapsamında Şırnak'taki okulların kaçı birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü derece risk grubunda sınıflandırılmıştır? Hangi okullara hangi somut riskler gerekçe gösterilerek sabit kolluk personeli görevlendirilmiştir? Risk değerlendirmeleri hangi kurumlar tarafından, hangi ölçütler esas alınarak yapılmış ve bu kararlar hangi aralıklarla denetlenmektedir?
3. Şırnak'taki okullarda görev yapan polis, jandarma ve diğer kolluk personelinin silahlı olarak okul binalarında, koridorlarda, bahçelerde ve öğrencilerin ortak kullanım alanı olan kantinlerde bulunmasının hukuki dayanağı nedir? Bu personelin okul içinde silah taşımasına ilişkin hangi sınırlamalar uygulanmaktadır? Silahların çocuklar tarafından görülmesi, silaha erişim ve çocukların silaha özendirilmesi risklerine karşı hangi somut tedbirler alınmıştır?
4. Okul güvenliği kapsamında görevlendirilen kolluk personelinin okul müdürleri, öğretmenler ve öğrenciler üzerindeki müdahale yetkilerinin sınırları nelerdir? Bu personelin öğrencilerin kimliklerini kontrol etmesi, üzerlerini veya eşyalarını araması, öğrenciler hakkında bilgi toplaması, okul içi disiplin süreçlerine müdahale etmesi ve eğitim emekçilerine yönelik kolluk işlemleri gerçekleştirmesi hangi hukuki şartlara tabidir? Görev sınırlarının aşılmasını önlemek amacıyla hangi denetim ve şikâyet mekanizmaları işletilmektedir?
5. Eğitim Sen Şırnak Şubesinin 17 Ekim 2026 tarihli açıklamasında, İdil'de bir okul müdürünün okul güvenliği için görevlendirilen kolluk personelinin çağırdığı ekipler tarafından, öğrencilerin okuldan dağıldığı sırada, eşi ve çocuğunun gözü önünde darbedilerek gözaltına alındığı belirtilmiştir. Söz konusu müdahalenin gerekçesi ve hukuki dayanağı nedir? Olaya katılan personelin bağlı bulunduğu birimler hangileridir?

Müdahale sırasında güç kullanılmasının hukuka uygunluğu hakkında herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır? Sorumluluğu tespit edilen personel hakkında hangi işlemler gerçekleştirilmiştir?

6. Çocukların şiddetten korunması amacıyla okullarda silahlı kolluk varlığının artırılmasının, çocuklarda korku ve kaygı yaratması, silahı olağanlaştırması ve şiddete özendirmesi ihtimali Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir? Özellikle Şırnak'ın çatışmalı süreçlerden etkilenen toplumsal koşulları gözetilerek kolluk personeline çocuk hakları, şiddetsiz iletişim ve çocuklarla çalışma konusunda hangi eğitimler verilmiştir? Okul güvenliğinin çocukların üstün yararı gözetilerek, kolluk görünürlüğünü artırmadan sağlanmasına yönelik hangi alternatif tedbirler geliştirilmiştir?